

Karakteristike novog mirovinskog sustava

Za razliku od bivšeg mirovinskog sustava, u reformiranom sustavu su definirani (određeni) doprinosi koji se trebaju uplaćivati, a razina mirovine nije unaprijed određena, već ovisi o visini uplaćenih doprinosa i o prinosu ostvarenom od ulaganja doprinosa.

Tu se javlja proces individualne kapitalizirane mirovinske štednje koja predstavlja sustav mirovinskog osiguranja u kojem se uplaćeni doprinosi ne troše odmah za tekuće mirovinske izdatke, već se štede i oplođuju (ostvaruje se prinos), te služe za isplatu mirovina vlasnika te mirovinske štednje.

Najvažnije načelo ulaganja mirovinske štednje je sigurnost ulaganja, gdje je ulaganje uređeno restriktivno i rigorozno radi postizanja prinosa uz što manji rizik. Drugo važno načelo, što se tiče ulaganja sredstava (štednje), je raznolikost ulaganja.

Osobni račun i evidencija doprinosa

Osobni račun je račun na ime osiguranika, člana obveznog mirovinskog fonda, otvoren radi evidentiranja prikupljenog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje u skladu sa Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Osobni račun se otvara postupkom prijave u obvezni mirovinski fond na šalteru REGOS-a.

Račun se otvara pod jedinstvenim identifikacijskim brojem osiguranika, koji ostaje nepromijenjen sve do zatvaranja računa (osiguranikovo umirovljenje ili smrt).

Evidenciju o osobnom računu i svim promjenama na njemu vodi REGOS, u jedinstvenom računovodstvu osobnih računa članova obveznih mirovinskih fondova.

Iznosi uplaćeni na REGOS-ov uplatni račun konvertiraju se na osobni račun osiguranika u obračunske jedinice.

Vođenje evidencije osobnih računa

REGOS će za svakoga osiguranika voditi dvije evidencije o zaduženjima i uplatama za doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje:

- osiguranikovu analitičku karticu i
- evidenciju osobnih računa u obračunskim jedinicama.

Osiguranikova analitička kartica vodit će se u kunama, a sastoji se od sljedećih elemenata:

- osiguranikovi osobni podaci,
- podaci o obvezniku uplate doprinosa,
- računovodstveni podaci.

Kako se odvija promet novca preko uplatnog računa REGOS-a?

- Obveznici podnošenja podataka podnose Obrazac R-S na REGOS-ov šalter zajedno s uplatnim nalogima na kojima je upisan broj REGOS-ova uplatnog računa i odgovarajući poziv na broj. Nakon vizualne kontrole usklađenosti identifikatora i obveznikovog matičnog broja/JMBG na Obrascu R-S i poziva na broj na uplatnim nalogima, te iznosa na Obrascu R-S i na uplatnim nalogima, Obrazac R-S se zaprima i obavlja se kontrola ispravnosti podataka.
- Ako su podaci na Obrascu R-S i uplatni nalozi ispravni, uplatni nalozi se prosleđuju u banku uplatitelja radi naplate sredstava na REGOS-ov uplatni račun. Ukoliko su neki od uplatnih naloga neodgovarajući, neispravni se nalozi vraćaju obvezniku i on je dužan podnijeti nove uplatne naloge, a ispravni nalozi se prosleđuju na izvršenje.
- Kada REGOS od banke primatelja dobije podatke o izvršenim uplatama, uparuje ih s podacima iz Obrasca R-S.

- Podaci o izvršenoj uplati doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje za pojedinog osiguranika povezuju se s podatkom o izboru OMF-a, koji se nalazi u REGOS-ovoj bazi podataka.
- Nakon uparivanja od uplaćenih doprinosa oduzima se ulazna naknada i prosljeđuje obveznom mirovinskom društvu, a razlika sredstava prosljeđuje se u odabrani obvezni mirovinski fond.
- Ako uparivanje nije moguće izvršiti zbog nedostatne uplate doprinosa, uplaćena sredstva doprinosa proporcionalno se raspoređuju po osobnim računima osiguranika prema podacima iz Obrasca R-S, te se prosljeđuju obveznim mirovinskim fondovima.
- Za zakašnjele uplate II. stupa REGOS obračunava zatezne kamate. O obračunatim kamatama obvezniku se šalje pismena obavijest s iznosom i rokom za plaćanje. Nakon uplate i ta se sredstva raspoređuju po osobnim računima osiguranika.
- Uplaćena sredstva doprinosa za II. stup mirovinskog osiguranja konvertiraju se u obračunske jedinice prema vrijednosti OJ odabranog OMF-a na dan uplate sredstava u OMF, te se evidentiraju na osobnom računu osiguranika.

Osiguranici će uvidom u stanje obračunskih jedinica na osobnom računu i množenjem s njihovom vrijednošću u svakom trenutku znati koliko novca imaju na svom računu, te da li im poslodavac redovno uplaćuje doprinos za II. stup mirovinskog osiguranja.

Početkom mjeseca svibnja 2002. REGOS je na račune obveznih mirovinskih fondova prenio prvu količinu od do sada prikupljenih sredstava doprinosa II. stupa mirovinskog osiguranja.

Time su sredstva doprinosa II. stupa, koja su od početka godine uplaćivana na privremeni račun HAGENA-e i ukamaćivana po eskontnoj stopi, krenula na pravu adresu, prema fondovima i osobnim računima njihovih članova.

Što se događa sa sredstvima na osobnom računu prilikom promjene OMF-a?

- Utvrđuje se stanje na osobnom računu osiguranika na dan promjene OMF-a
- „Stari” OMD doznačuje sredstva na REGOS-ov račun
- REGOS obračunava i prosljeđuje izlaznu naknadu „starom” OMD-u
- REGOS prosljeđuje iznos umanjen za izlaznu naknadu u „novi” OMF
- Iznos prosljeđen „novom” OMF-u konvertira se u OJ, koje se evidentiraju na osobni račun

Što je obrazac R-S i čemu služi?

Uvođenjem novog mirovinskog sustava uvedeno je za članove obveznih mirovinskih fondova razdvajanje mirovinskog doprinosa od 19,5% bruto plaće na 14,5% za I. stup mirovinskog osiguranja (uplaćuje se u Državnu riznicu za HZMO) i na 5% za II. stup (uplaćivanje preko prolaznog računa REGOS-a na račune obveznih mirovinskih fondova).

Sredstvo koje omogućava točnost praćenja uplata doprinosa II. stupa na osobne račune je novi obrazac kojega su svi poslodavci i samostalni obveznici uplate doprinosa dužni predati kod svake uplate obveznih doprinosa, poreza i prireza porezu za svoje zaposlenike.

Taj obrazac — Obrazac R-S — u suštini je specifikacija iznosa svakog obveznog davanja koje se plaća iz bruto plaće za svakog pojedinog zaposlenika (doprinos za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, doprinos za zapošljavanje, porez i prirez porezu), te je neophodan za evidenciju uplate sredstava II. stupa mirovinskog osiguranja na osobnim računima osiguranika.

Da bi se mogao pratiti svaki osobni račun, svaka uplata doprinosa II. stupa, i to za svaki mjesec ili iz svake isplate plaće za svakoga pojedinog osiguranika, te da bi se točni iznosi sredstava evidentirali na osobne račune osiguranika, potrebno je točno i pravodobno izvješće — podaci koji se nalaze upravo u Obrascu R-S.

Uparivanjem iznosa doprinosa za II. stup uplaćenog na račun REGOS-a i podataka sa Obrasca R-S dobiva se točna informacija, nakon čega slijedi uplaćivanje točnih iznosa na račune obveznih mirovinskih fondova i evidentiranje doprinosa na osobne račune osiguranika.

Na osobne račune vrši se evidentiranje, a ne uplata, jer se na osobnim računima osiguranika iznos vodi u obračunskim jedinicama, a ne u kunama.

